

SCI-CONF.COM.UA

PROGRESSIVE RESEARCH IN THE MODERN WORLD

**PROCEEDINGS OF X INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
JUNE 22-24, 2023**

**BOSTON
2023**

PROGRESSIVE RESEARCH IN THE MODERN WORLD

Proceedings of X International Scientific and Practical Conference

Boston, USA

22-24 June 2023

Boston, USA

2023

UDC 001.1

The 10th International scientific and practical conference “Progressive research in the modern world” (June 22-24, 2023) BoScience Publisher, Boston, USA. 2023. 560 p.

ISBN 978-1-73981-125-9

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Progressive research in the modern world. Proceedings of the 10th International scientific and practical conference. BoScience Publisher. Boston, USA. 2023. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/x-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-progressive-research-in-the-modern-world-22-24-06-2023-boston-ssha-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: boston@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2023 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2023 BoScience Publisher ®

©2023 Authors of the articles

TABLE OF CONTENTS

AGRICULTURAL SCIENCES

1. *Швець О. М.* 12
ОЦІНКА СТАНУ НАСИПНИХ ҐРУНТІВ НА ОСНОВІ ДАНИХ
ҐРУНТОВО-ЕКОЛОГІЧНОГО МОНІТОРИНГУ

VETERINARY SCIENCES

2. *Серікова О. М., Сальтєвський С. І.* 19
ВПЛИВ ВЕТЕРИНАРНИХ КЛІНІК НА НАВКОЛИШНЄ
ПРИРОДНЕ СЕРЕДОВИЩЕ

BIOLOGICAL SCIENCES

3. *Azizov Aflatun Polad* 23
REPRODUCTIVE PARAMETERS OF CRAYFISH OF THE
ASTACIDAE FAMILY ON THE SHELF OF THE AZERBAIJAN
SECTOR OF THE CASPIAN SEA
4. *Galandarli I., Jadavoda K., Panakhova E.* 28
THE POSSIBLE MECHANISMS OF COGNITIVE FUNCTIONS
PREVENTION AND RECOVERY ON THE ALZHEIMER DISEASE
EXPERIMENTAL MODEL
5. *Рамазанов В. В., Руденко С. В.* 30
ИЗМЕНЕНИЕ ФОРМЫ ЭРИТРОЦИТОВ ПРИ ЗАМЕДЛЕННОМ
ВХОДЕ СУЛЬФАТА В КЛЕТКИ

MEDICAL SCIENCES

6. *Mahklynets N., Pavlyshyn M., Ozhogan Zinovii* 40
ORAL HABITS IN THE DEVELOPMENT OF ACQUIRED
DEFORMATIONS IN THE MAXILLOFACIAL AREA
7. *Shukurova U. A., Kamilova I. A., Azizova S. S., Rakhmatullaeva* 44
Orombonu Lug'umbek qizi
DENTAL STATUS DURING PREGNANCY
8. *Акентьев С. О., Березова М. С.* 51
ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПЛАЗМОКОРЕКЦІЇ
РІЗНИМИ ЕФЕРЕНТНИМИ МЕТОДАМИ В УМОВАХ
ІНТЕНСИВНОЇ ТЕРАПІЇ
9. *Розуменко В. Д., Ключка В. М., Любич Л. Д., Малишева Т. А.,* 57
Розуменко А. В., Дащаківський А. В.
НЕВРОЛОГІЧНИЙ СТАТУС ПАЦІЄНТІВ ПРООПЕРОВАНИХ З
ПРИВОДУ ГЛІАЛЬНИХ ПУХЛИН ОСТРІВЦЯ ГОЛОВНОГО
МОЗКУ
10. *Соловей В. М., Хованець К. Р.* 62
АНОМАЛЬНА МАТКОВА КРОВОТЕЧА В ДІВЧАТОК
ПІДЛІТКОВОГО ВІКУ

47.	<i>Терновська Н. М.</i>	267
	МЕТАФОРА ЯК ОБРАЗНО-СЕМАНТИЧНИЙ ЧИННИК ФРАЗЕОТВОРЕННЯ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ	
48.	<i>Шамардіна Г. М., Чернявська О. А., Токмакова С. В., Кириченко А. М.</i>	275
	ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНІХ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ ТА ЇЇ СКЛАДОВІ	
49.	<i>Штельмах Г. Б., Поліщук О. Б.</i>	280
	ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД ЧАС ФОРМУВАННЯ ПРЕДМЕТНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ	
PSYCHOLOGICAL SCIENCES		
50.	<i>Ганган Ю. С.</i>	289
	ВПЛИВ ІНТЕРНЕТ–АДИКЦІЇ НА ОСОБИСТІСТЬ ПІДЛІТКА	
51.	<i>Лосієвська О. Г., Ляшко А. О.</i>	296
	ВПЛИВ СОЦІАЛЬНИХ ЗМІН НА РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПСИХОЛОГА	
52.	<i>Мартинова Г. А.</i>	304
	ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ САМООЦІНКИ НА РІВЕНЬ ТРИВОЖНОСТІ У ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
53.	<i>Новицький Т. О., Католик Г. В.</i>	307
	ПЕРСПЕКТИВИ РОБОТИ ЗІ СНОВИДІННЯМИ В ПСИХОТЕРАПІЇ УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ	
ART		
54.	<i>Урсу Н. О., Гуцул І. А., Підгурний І. С.</i>	312
	БЛАГОДІЙНИКИ ОСІДКІВ ЧЕНЦІВ ДОМІНІКАНСЬКОГО ОРДЕНУ НА ТЕРЕНАХ ПРАВОБЕРЕЖНОЇ УКРАЇНИ	
HISTORICAL SCIENCES		
55.	<i>Буравський О. А., Власюк І. М.</i>	323
	НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНЕ ЖИТТЯ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ У 1970-Х – 1980-Х РР. НА СТОРІНКАХ ТИЖНЕВИКА «ГОМІН УКРАЇНИ»	
CULTUROLOGY		
56.	<i>Вільчинський Д. Ю.</i>	327
	НАЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ МУЗИКИ ВІДКРИТОГО ПРОСТОРУ ЯК ЧИННИКА РОЗВИТКУ МУЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ	
57.	<i>Мироненко А. О., Люлько М. Є.</i>	333
	THE VIBRANT CULTURE OF THE UKRAINIAN PEOPLE TODAY	

**ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНІХ
КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ ТА ЇЇ СКЛАДОВІ**

Шамардіна Галина Миколаївна,

к.пед.н., професор

Національний університет «Запорізька політехніка»

м. Запоріжжя, Україна

Чернявська Олена Анатоліївна,

к.пед.н.

Український державний університет науки і технологій

м. Дніпро, Україна

Токмакова Світлана Василівна,

старший викладач

Кириченко Алла Миколаївна

старший викладач

Український державний хіміко-технологічний університет

м. Дніпро, Україна

Анотація: У статті розглянуте сучасне становище професійної (професійно-технічної) освіти в Україні. Висвітлюється питання, щодо формування фізкультурно-оздоровчої компетентності учнівської молоді у процесі фізичного виховання. Розкривається поняття «фізкультурно-оздоровча компетентність майбутніх кваліфікованих робітників» та окремо дається характеристика її складових. Визначається необхідність формування фізкультурно-оздоровчої компетентності під час навчання в закладах професійної (професійно-технічної) освіти.

Ключові слова: професійна (професійно-технічна) освіта, фізичне виховання, фізкультурно-оздоровча компетентність, кваліфіковані робітники, учнівська молодь.

Сучасна професійно-технічна освіта є складником української системи освіти і на сьогоднішній день перебуває у процесі модернізації і оновлення

шляхів підготовки висококваліфікованого робітника, здатного не лише якісно виконувати професійні функції, а й усвідомлювати свою роль у суспільстві, здатного ефективно мислити і постійно розвиватись, приймати рішення й відповідально ставитись до результатів власної діяльності.

У сучасному світі, де знання і технології оновлюються швидше, ніж життя одного покоління людей, слід спрямувати навчальний процес не тільки на засвоєння базових знань, а й на набуття потреби, умінь і навичок самостійно засвоювати нові знання та інформацію протягом усього життя й ефективно використовувати їх на практиці. Виникає необхідність у соціально і професійно активній особистості, яка володіє високою компетентністю, професійною мобільністю, самостійністю, вмінням постійно удосконалювати свої професійні навички, професійно реалізовувати подальше творче зростання [1].

Важливою перевагою сучасної професійної освіти є її гнучкість та швидка реакція на запити ринку праці: нині пройти навчання в закладах можуть не лише вчорашні випускники шкіл, а й дорослі, які хочуть підвищити кваліфікацію або змінити професію. Навчання може відбуватися як за повним, так і за скороченим циклом. Тож здобуття професії може тривати від кількох місяців до 3-4 років (для тих, хто одночасно з професією здобуває повну загальну середню освіту). Після цього людина має можливість працевлаштуватися й заробляти реальні кошти [2].

За словами міністра освіти і науки Оксена Лісового: «Наше завдання сьогодні зробити професійну освіту гнучкою, інклюзивною та витривалою. Такою, що робитиме вагомий внесок у відновлення України та її сталий економічний розвиток. Ми маємо вийти з парадигми, де профтех – це опція навчання лише після школи, адже це також вдалий варіант освіти для дорослих. Це можливість якісного навчання і професійного розвитку упродовж життя» [3].

На основі аналізу наукових джерел з підготовки конкурентоспроможного кваліфікованого робітника (Е. Вільчковський, Ю. Зіньковський, Ю. Козерук, В. Кремень, Н. Ничкало, В. Радкевич, О. Щербак та ін.) підтверджено процес

оновлення та модернізації системи професійно-технічної освіти, упровадження нових моделей навчання. З'ясовано необхідність впровадження модульно-компетентнісного підходу (С. Бондар, І. Єрмаков, О. Овчарук, О. Пометун, О. Локшина, О. Савченко, С. Трубачова, Л. Паращенко, Г. Фрейман, В. Циба та ін.) як засадничого для модернізації системи професійної (професійно-технічної) освіти з метою формування і розвитку ключових, загальних та професійних компетентностей.

Аналіз наукової та методичної літератури дав можливість визначити, що фізичне виховання є складовою освітнього процесу в ЗП(ПТ)О і спрямоване на всебічний фізичний і духовний розвиток майбутніх кваліфікованих робітників, їх підготовку до трудової діяльності, тому процеси реформування системи професійно-технічної освіти безпосередньо впливають на модернізацію процесу фізичного виховання.

Будь-яка професійна діяльність вимагає сформованості у фахівців фізкультурно-оздоровчої компетентності, яку можна розглядати як один із складників професійної компетентності [4, 5].

За результатами термінологічного аналізу встановлено, що поняття «фізкультурно-оздоровча компетентність майбутніх кваліфікованих робітників» базується на поняттях «фізкультурна компетентність» (Г. Драндров та ін.); «здоров'язберезувальна компетентність» (О. Антонова, Н. Поліщук та ін.); «фізкультурно-спортивна компетентність» (С. Гілазієва та ін.); «фізкультурно-оздоровча компетентність» (Г. Грибан та ін.). Тому в дослідженні із урахуванням принципу інтеграції ключове поняття дослідження «фізкультурно-оздоровча компетентність майбутніх кваліфікованих робітників» визначено як особистісну якість, що набута у процесі фізичного виховання у ЗП(ПТ)О і яка інтегрує:

- знання про способи збереження й підвищення рівня власного здоров'я засобами фізичного виховання;
- практичні уміння щодо використання засобів фізичного виховання для корекції/зміцнення фізичного, психічного і функціонального стану

здоров'я;

- здатності до оцінювання і контролю власного здоров'я.

Вивчення питань, у яких досліджується структура компетентності, дозволило нам визначити такі структурні компоненти фізкультурно-оздоровчої компетентності майбутніх кваліфікованих робітників: когнітивний, діяльнісний та особистісний:

- когнітивний компонент передбачає наявність знань про здоров'я та методи й засоби фізичного виховання для його формування, збереження і зміцнення, які формуються під час освітнього процесу, що передбачає визначення мети і завдань майбутньої професійної діяльності і залежно від цього планування здоров'язбережувальної діяльності, аналіз її результатів та корекцію цієї діяльності;

- діяльнісний компонент фізкультурно-оздоровчої компетентності майбутніх кваліфікованих робітників передбачає формування системи умінь використовувати фізкультурно-оздоровчі знання для збереження свого здоров'я і відображає особистісну спрямованість до здорового способу життя, ціннісне ставлення особистості до стану власного здоров'я, постійний самоконтроль і саморозвиток;

- особистісний компонент фізкультурно-оздоровчої компетентності майбутніх кваліфікованих робітників виявляється в умінні свідомо контролювати свою поведінку, рівень власного фізичного розвитку та особистісні досягнення у галузі фізичної культури та спорту, позначається в усвідомленні цінності здоров'я та необхідності його збереження, в турботі про своє здоров'я та здоров'я інших людей, у мотивації до збереження здоров'я та передбачає сформованість індивідуально-психологічних якостей, важливих для майбутнього фахівця [6].

Формування фізкультурно-оздоровчої компетентності майбутніх кваліфікованих робітників у процесі фізичного виховання наразі є актуальним питанням і розуміється як цілеспрямований спеціально побудований освітній процес ППФП, що потребує розвитку мотивації на збереження й зміцнення

власного здоров'я як цінності, збагачення знань про збереження і підвищення рівня здоров'я засобами фізичного виховання та вплив фізичних вправ та видів спорту на організм, вмінь щодо використання засобів фізичної культури для корекції фізичного та функціонального стану і зміцнення здоров'я, а також вмінь діагностування рівня здоров'я через зв'язок фізичної та розумової працездатності.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Мокін Б. І, Мізерний В. М., Мензул О.М. Формування професійної компетентності студентів в умовах професійно-практичної підготовки. *Вісник Вінницького політехнічного інституту*. Вінниця, 2010. Вип. 5. С. 199–203.
2. Професійна освіта. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/profesiyno-tekhnichna-osvita> (дата звернення 20.06.23).
3. Міністр Лісовий: Профтех – це вдалий варіант освіти для дорослих. URL: <https://interfax.com.ua/news/general/912149.html> (дата звернення 20.06.23).
4. Бобрицька В. І. Теоретичні і методичні основи формування здорового способу життя у майбутніх учителів у процесі вивчення природничих наук : дис. ... доктора пед. наук : 13.00.04 / АПН України. Київ, 2006. 470 с.
5. Мельничук І. М. Формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх бакалаврів сестринської справи як складової професійної компетентності. *Науковий вісник МНУ імені В.О.Сухомлинського. Педагогічні науки*. 2015. № 1 (48). С. 195-200.
6. Чернявська О.А. Формування фізкультурно-оздоровчої компетентності майбутніх кваліфікованих робітників у процесі фізичного виховання: дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02. Суми, 2021. 242 с.